

I

არნოლდ ჩიქობავას ხსოვნას 13
 მ. მაჭავარიანი (თბილისი). არნ. ჩიქობავა—თეორეტიკოსი 22
 *ა. მაჰომეტოვი (თბილისი). არნ. ჩიქობავა და ენათმეცნიერ-კავკასიოლოგთა რეგიონალური სამეცნიერო სესიები 42

II

*გ. როგავა (თბილისი). ორი ფორმაციის ერგატივი ქართველურსა და აფხაზურ-ადიღურ ენებში 48
 ე. ოსიძე (თბილისი). ქართველურ ენათა ისტორიულა ურთიერთმიმართების ზოგი საკითხი 51
 *გ. ზევეგიცევი (მოსკოვი). ენა და მისი ფუნქციური დახასიათება 70
 *გ. აბაევი (მოსკოვი) შედარებით-ლექსიკოლოგიური შენიშვნები 76
 *გ. ჯაუქიანი (ერევანი). საერთო სომხურ-ქართველურ ნასესხობათა შესახებ 81
 *კ. ჰ. შმიდტი (ბონი). ზმნური კომპოზიცია ქართველურ ენებში 85
 *ა. პარისი (ნაშვილი, აშშ). ლაზური ჰიპოტაქსისათვის 100
 *ბ. ჯორბენაძე (თბილისი). ქართული ენის დიალექტური დაყოფის საკითხისათვის ლინგვისტური გეოგრაფიის მონაცემების მიხედვით 108
 ი. ჩანტლაძე (თბილისი). ნათესაობითი ბრუნვა და ეკონომიურობის პრინციპი ქართველურ ენებში 110
 ლ. კვანტალიანი (თბილისი) შეკვეცილი ჰიპოტაქსური კონსტრუქციებისათვის ქართულში 119
 ალ. ჭინჭარაული (თბილისი). „ვეფხისტყაოსნის“ ზოგი ადგილის წაკითხვისათვის 132
 *ყ. მიქაილოვი (მაპაჩყალა). ეტიმოლოგიური შენიშვნები (ქართ. ძმარი, მარილი, მაწონი) 145
 ე. შენგელია (თბილისი). ადამიანისა (პიროვნებისა) და ნივთის სემანტიკური კატეგორიის ფუნქციონირების ერთი შემთხვევის შესახებ ქართულში 146
 *ქ. ლომთათიძე (თბილისი). ე. წ. ვითარებითი „ბრუნვის“ მაწარმოებელთა ისტორიისათვის აფხაზურსა და აბაზურში 153
 *მ. კუმახოვი (მოსკოვი). კუთვნილებითი ნაცვალსახელების ისტორია და შეფარდებითი ქრონოლოგია აფხაზურ-ადიღურ ენებში 161
 *ზ. კერაშევა (მაიკობი). ასპექტური აფიქსები და მათი როლი მოქმედების ხასიათის გამოსახატავად ადიღურ ენებში 170
 *ბ. ბერსიროვი (მაიკობი). ერთი არქაული სიტყვაწარმოებითი ტიპის შესახებ აფხაზურ-ადიღურ ენებში 174
 *ბ. ბალყაროვი (ნალჩიკი). დამწერლობის ტერმინები ყაბარდოულ ენაში 179
 *ნ. გიშევი (მაიკობი). ლაბილური, სტაბილური და ინვერსიული ზმნების გრამატიკული არსი 186
 *თ. გვანცელაძე (თბილისი). ანლაუტის ა ხმოვნის სტატუსისათვის აფხაზურ სახელებში 194
 *ხ. თაოვი (ნალჩიკი). ყაბარდოულ-ჩერქეზული დიალექტების ლექსიკის ზოგი საკითხი 201
 *ს. პაზოვი (კარაჩაევსკი). ვარიანტულობა აბაზური ენის ფრაზეოლოგიაში 208
 *თ. უთურგაიძე. (თბილისი) ბაცბურ ტერმინისათვის 214

*ა. თიმაევი (გროზნი). ფორმანტა ექსპანსიისა და გრამატიკულ კლასთა გახლეჩის პროცესები ნახურ ენებში	224
*ფ. ოზდოევა (გროზნი). გარემოებითი სიტყვების მიმართება საზღვრულ სიტყვებთან ვაინახურ ენებში	230
*კ. ჭრელაშვილი (თბილისი). -ლა -ლ ელემენტის გრამატიკული ფუნქცია ნახურ ენებში	235
ლ. სანიკიძე (თბილისი). პირის სახელთა ბრუნებისათვის ნახურ ენებში	237
მ. ჩუხუა (თბილისი). ლხ თხ კომპლექსებისათვის ნახურ ენებში	247
*გ. თოდუჩია (თბილისი). ერგატივი, ინსტრუმენტალისი და ერგატიული კონსტრუქცია	264
*ზ. მაპომედბეკოვა (თბილისი). ინფინტივის დორმენი ზუნჯორ-ანდორ-დიდორ ენებში	275
*მ. გუდავა (თბილისი). ხუნძური მასალის ზოგიერთი თავისებურება და დესტინელი ავტორის არაბული ენის გრამატიკაში	280
*ე. ფრიდმანი (ჩრდილოეთ კაროლინის უნივ., აშშ). „პლუპერფექტის“ საკითხისათვის ლაუკაში	291
*უ. მელიანი, ე. საფარალიევა (მაჰაჩყალა). ნუსულმანობამდელ ლეზგიურ სახელთა და ზოგი აღმოსავლური წარმომავლობის სახელის ადაპტაციის თაობაზე ლეზგიურ ენაში	300
*რ. გაიდაროვი (მაჰაჩყალა). სიტყვაწარმოებითი ტიპები და სიტყვა-წარმოების საშუალებანი ლეზგიურ ენაში	308
*ბ. თალიზოვი (მაჰაჩყალა). სალიტერატურო ლეზგიური ენის ხმოვანთა სისტემა	315
*ა. გულმაგომედოვი (მაჰაჩყალა), შ. საადიევი (ბაქო). არის თუ არა მრჩობლობითი რიცხვი ლეზგიურ ენებში?	321
*პ. იბრაგიმოვი (მაჰაჩყალა). პირის ნაცვალსახელთა თავისებურებანი რუთულურსა და წახურ ენებში	324
*ე. შეიხოვი (მაჰაჩყალა). გარდამავლობა-გარდაუვლობის ზნური კატეგორია ბუღუზურ ენაში	332
*ე. კიკლაშვილი (თბილისი). კრიწული ენის რიცხვითი სახელთა ბრუნება	340
*ო. კახაძე (თბილისი). ქართულ-ლეზგიური ლექსიკური შეხვედრები	342
*გ. ბურჭულაძე (თბილისი). იბერიულ-კავკასიურ ენათა ლექსიკიდან 7. „ძილის“, „სიზმრის“ აღმნიშვნელი საერთო ფუძეები და დესტინურსა და ნახურ ენებში	355
*ტ. გურიევი (ორჯონიკიძე). ერთი წერილი ავტორთა სახელების შესახებ	362
*ნ. სტურუა (თბილისი). ერგატიული კონსტრუქციისა და გარდამავლობის საკითხისათვის ბასკურში	374

III

*ინფორმაცია იბერიულ-კავკასიურ ენათა შემწავლის შესახებ 1986 წ.

ადილეს ეკონომიკის, ენის, ლიტერატურისა და ისტორიის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტი	377
ადილეს სახელმწიფო პედაგოგიური ინსტიტუტი	378
ყაბარდო-ბალყარეთის ისტორიის, ფილოლოგიისა და ეკონომიკის ინსტიტუტი	379
ყაბარდო-ბალყარეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტი	381
ყარაჩაეთ-ჩერქეზეთის ეკონომიკის, ისტორიის, ენისა და ლიტერატურის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტი	382
ყარაჩაეთ-ჩერქეზეთის სახელმწიფო პედაგოგიური ინსტიტუტი	383
ჩაჩნეთ-ინგუშეთის ისტორიის, სოციოლოგიისა და ფილოლოგიის ინსტიტუტი	385
პ. წადასას სახელობის ენის, ისტორიისა და ლიტერატურის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტი	387

IV

ს. გაბუნია, ნ. სტურუა (თბილისი). ბასკური ენის მსოფლო კონგრესი	390
---	-----

Памяти Арнольда Степановича Чикобава	16
*М. В. Мачавариани (Тбилиси). Арн. Чикобава — теоретик	26
А. А. Магомедов (Тбилиси). Арн. Чикобава и Региональные научные сессии лингвистов-кавказоведов	28

II

Г. В. Рогава (Тбилиси). Эргатив двух формаций в картвельских и абхазско-адыгских языках	44
*Е. А. Осидзе (Тбилиси). Некоторые вопросы историко-генетических отношений картвельских языков	58
В. А. Звегинцев (Москва). Язык и его функциональное представление	62
В. И. Абаев (Москва). Сравнительно-лексикологические заметки	72
Г. Б. Джаукян (Ереван). Об общих армяно-картвельских заимствованиях	77
К. Х. Шмидт (Бонн). Глагольная композиция в картвельских языках	86
А. К. Харрис (Нашвилл, США). О лазском гипотаксисе	101
Б. А. Джорбенадзе (Тбилиси). К вопросу о диалектном членении грузинского языка по данным лингвистической географии	104
*И. И. Чантладзе (Тбилиси). Родительный падеж и принцип экономии в картвельских языках	116
*Л. М. Кванталиани (Тбилиси). О сокращенных гипотактических конструкциях в грузинском языке	130
*А. Л. Чинчараули (Тбилиси). К толкованию некоторых мест „Витязя в тигровой шкуре“	139
К. Ш. Микаилов (Махачкала). Этимологические заметки (зпа-г-і „уксус“, таг-і „соль“, тафон-і „простокваша“)	141
*В. Г. Шенгелиа (Тбилиси). Об одном случае функционирования семантической категории человека (личности) и вещи в грузинском языке	147
К. В. Ломтатидзе (Тбилиси). К истории показателя т. н. обстоятельственного падежа в абхазском и абазинском языках	149
М. А. Кумахов (Москва). История и относительная хронология притяжательных местоимений в абхазско-адыгских языках	156
З. И. Керашева (Майкоп). Аспектуальные аффиксы и их роль в выражении способов действия в адыгских языках	163
Б. М. Берсиров (Майкоп). Об одном архаическом словообразовательном типе в абхазско-адыгских языках	172
Б. Х. Балкаров (Нальчик). Термины письма в кабардинском языке	175
Н. Т. Гишев (Майкоп). Грамматическая сущность лабильных, стабильных и инверсивных глаголов	180
Т. И. Гванцеладзе (Тбилиси). О статусе анлаутного гласного а в абхазских именах	187
Х. Т. Таов (Нальчик). Некоторые вопросы лексики кабардино-черкесских диалектов	196
С. У. Пазов (Карачаевск). Вариантность во фразеологии абазинского языка	203
Т. Г. Утургандзе (Тбилиси). О термине batsbur-і „бацбийский“	210
А. Д. Тимаев (Грозный). Процессы экспансии формантов и расщепления грамматических классов в нахских языках и диалектах	216

*Ф. Г. Оздоева (Грозный). Относительность обстоятельственных слов с определяемыми словами в вайнахских языках	226
К. Т. Чрелашвили (Тбилиси). Грамматическая функция элемента -la/-l в нахских языках	232
*Л. К. Саникидзе (Тбилиси). К вопросу склонения имен лиц в нахских языках	245
*М. Дж. Чухуа (Тбилиси). Комплексы <i>Ix//tx</i> в нахских языках	257
Г. В. Топуриа (Тбилиси). Эргатив, инструменталис и эргативная конструкция	259
З. М. Магомедбекова (Тбилиси). Инфинитивные формы в аварско-андийско-дидойских языках	266
М. Т. Гудава (Тбилиси). Некоторые особенности аварского материала в грамматике арабского языка дагестанского автора	276
В. А. Фридман (Унив. Северной Каролины, США). К вопросу о „плюперфекте“ (Pluperfect) в лакском языке	291
У. А. Мейланова, Я. С. Сафаралиева (Махачкала). О лезгинских домусульманских именах и адаптации некоторых имен восточного происхождения в лезгинском языке	293
Р. И. Гайдаров (Махачкала). Словообразовательные типы и способы словообразования в лезгинском языке	302
Б. Б. Талибов (Махачкала). Вокализм лезгинского литературного языка	309
А. Г. Гюльмагомедов (Махачкала). Ш. М. Саадиёв (Баку). Существует ли двойственное число в лезгинских языках?	317
Г. Х. Ибрагимов (Махачкала). Особенности личных местоимений в рутульском и цахурском языках	322
Э. М. Шейхов (Махачкала). Глагольная категория переходности-непереходности в будухском языке	326
В. И. Кикилашвили (Тбилиси). Склонение имен числительных в крызском языке	334
*О. И. Кахадзе (Тбилиси). Грузинско-лезгинские лексические встречи	349
Г. Т. Бурчуладзе (Тбилиси). Из лексики иберийско-кавказских языков. 7. Общие основы, обозначающие „сон“, „сновидение“ в дагестанских и нахских языках	350
Т. А. Гуриев (Орджоникидзе). Об именах авторов одного письма	358
Н. Н. Стура (Тбилиси). К вопросу об эргативной конструкции и переходности в баскском языке	365

III

ИНФОРМАЦИЯ О РАБОТЕ ПО ИЗУЧЕНИЮ ИБЕРИЙСКО-КАВКАЗСКИХ ЯЗЫКОВ ЗА 1986 г.

Адыгейский научно-исследовательский институт экономики, языка, литературы и истории	376
Адыгейский государственный педагогический институт	378
Кабардино-Балкарский институт истории, филологии и экономики	379
Кабардино-Балкарский государственный университет	380
Карачаево-Черкесский научно-исследовательский институт экономики, истории, языка и литературы	382
Карачаево-Черкесский государственный педагогический институт	383
Чечено-Ингушский институт истории, социологии и филологии	384
Институт истории языка и литературы им. Г. Цадасы	385

IV

*С. Л. Габуня, Н. Н. Стура (Тбилиси). Всемирный конгресс баскского языка	395
--	-----

I

In memoriam: Arnold Chikobava	19
*M. Machavariani (Tbilisi). Arn. Chikobava: a general linguist	26
*A. Magometov (Tbilisi). Arn. Chikobava and Regional Academic Sessions of Linguists-Caucasologists	43

II

*G. Rogava (Tbilisi). Two origins of the ergative case in the Kartvelian and Abkhaz-Adyghe languages	49
*E. Osidze (Tbilisi). Some questions of the historical relationship of the Kartvelian languages	60
*V. Zvegintsev (Moscow). Language and its functional conceptualization	70
*V. Abaev (Moscow). Comparative-lexicological notes	76
*C. Jaukian (Yerevan). On common Armenian-Georgian loan words	81
K. H. Schmidt (Bonn). Zur Verbalkomposition in den Kartvelschsprachen	82
A. C. Harris (Vanderbilt Univ., USA). On hypotaxis in Laz	87
*B. Jorbenadze (Tbilisi). On dialectal division of the Georgian language in accordance with the data of linguistic geography	109
*I. Chantladze (Tbilisi). The genitive case and the principle of economy in the Kartvelian languages	117
*L. Kvantaliani (Tbilisi). On elliptical hypotactic constructions in the Georgian language	131
*A. Chincharauli (Tbilisi). Towards the interpretation of some passages of "The Knight in the Panther's Skin"	139
*K. Mikailov (Makhachkala). Etymological notes (Georgian <i>gmari</i> 'vinegar', <i>marili</i> 'salt', <i>maçoni</i> 'yogurt')	145
*V. Shengelia (Tbilisi). On one instance of the functioning of the semantic category of man (person) and thing in Georgian	148
*K. Lomtadze (Tbilisi). Towards the origin of the so-called circumstantial 'case' markers in Abkhaz and Abaza	154
*M. Kumakhov (Moscow). History and relative chronology of possessive pronouns in the Abkhaz-Adyghe languages	162
*Z. Kerasheva (Maikop). Aspect affixes and their role in expressing the mode of action in the Adyghe languages	170
*B. Bersirov (Maikop). On the archaic type of word-formation in the Abkhaz-Adyghe languages	174
*B. Balkarov (Nalchik). Terms of script in Kabardian	179
*N. Gishev (Maikop). Grammatical nature of labile, stable, and inversive verbs	186
*T. Gvantseladze (Tbilisi). Concerning the function of the initial position a in Abkhaz nouns	194
*Kh. Taov (Nalchik). Some questions of the vocabulary of the Kabardian-Circassian dialects	202
*S. Pazov (Karachaevsk). Variation in the phraseology of the Abaza language	209
*T. Uturgaidze (Tbilisi). Concerning the term <i>bacbur-i</i> 'Bats' in Georgian	214

*A. Timaev (Grozny). Processes of extension 'of formants and the split of grammatical classes in the Nakh languages	225
*F. Ozdoeva (Grozny). Correlation of modifying words and the determinatum in the Vainakh languages	231
*K. Chrelashvili (Tbilisi). Grammatical functions of the -la//l element in the Nakh languages	236
*L. Sanikidze (Tbilisi). Towards the declension of proper nouns denoting persons in the Nakh languages	246
*M. Chukhua (Tbilisi). The lx//tx complexes in the Nakh languages	257
*G. Topuria (Tbilisi). The ergative and the instrumental cases and the ergative construction	265
*Z. Mahomedbekova (Tbilisi). Forms of the infinitive in the Avar-Andi-Dido languages	275
*M. Gudava (Tbilisi). Some peculiarities of the Avar material cited in an Arabic Grammar written by a Daghestanian author	281
V. A. Friedman (Univ. of North Carolina, USA). On the question of 'pluperfect' in Lak	282
*U. Meilanova, E. Safaraliev (Makhachkala). On Lezgian pre-Islamic names and an adaptation of some oriental names in the Lezgian language	301
*R. Gaidarov (Makhachkala). Types and means of word-formation in the Lezgian language	308
*B. Talibov (Makhachkala). Vowel system of the Lezgian literary language	316
*A. Gjulmahomedov (Makhachkala), Sh. Saadiev (Baku). Is there a dual number in the Lezgian languages?	321
*I. Ibragimov (Makhachkala). Personal pronouns in Rutul and Tsakhur	325
*E. Sheikhov (Makhachkala). The category of transitivity~intransitivity in the Budukh language	333
*V. Kikilashvili (Tbilisi). Declension of numerals in the Kryts language	341
*O. Kakhadze (Tbilisi). Georgian-Lezgian lexical parallels	349
*G. Burchuladze (Tbilisi). From the vocabulary of Ibero-Caucasian languages. 7. Common stems denoting 'sleep', 'dream' in Daghestanian and Nakh languages	356
*T. Guriev (Orjonikidze). On the names of the authors of one letter	363
*N. Sturua (Tbilisi). On the ergative construction and transitivity in Basque	375

III

*INFORMATION ON THE STUDY OF THE IBERO-CAUCASIAN LANGUAGES IN 1986

The Adyghe Research Institute of Economics, Language, Literature and History	377
The Adyghe State Pedagogical Institute	379
The Kabardo-Balkar Institute of History, Philology and Economics	380
Kabardo-Balkar State University	381
The Karacha-Cherkess Research Institute of Economics, History, Language and Literature	382
The Karacha-Cherkess State Pedagogical Institute	383
The Chechen-Ingush Institute of History, Sociology and Philology	385
The H. Tsadasa Institute of History, Language and Literature	388

IV

*. S. Gabunia, N. Sturua (Tbilisi). World Conference on the Basque Language	396
---	-----